

Socialstyrelsens tilgang til validerede instrumenter i evalueringer

Oplæg i Dansk Evalueringselskab, d. 16. maj 2017

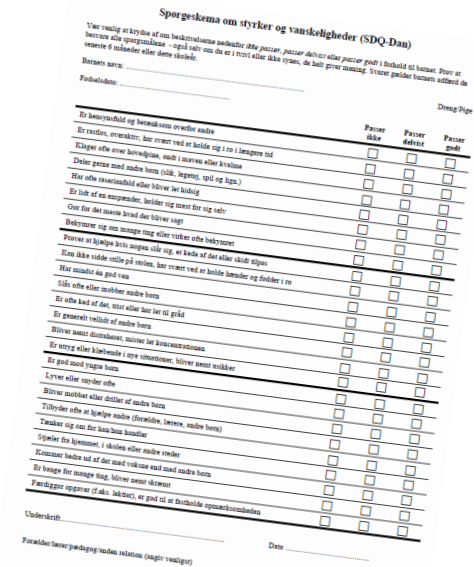
Chefkonsulent Eva Husum Schmidt, Center for Data, Analyse og Metode, Socialstyrelsen

Socialstyrelsens arbejde med validerede instrumenter til brug i evalueringer

- Validerede instrumenter – den helt korte version
- Hvorfor bruge de samme instrumenter til effektmålinger på tværs af evalueringer?
- Udvælgelse og udvælgelseskriterier
- Listernes anvendelse – herunder evaluators ansvar

24 Month Questionnaire
Child's Name: Lucy
Date of Birth: 20 First Street
Parent's Name: Belmore
Child's Age: 25 months, 7 days

Spørgeskema om styrker og vanskeligheder (SDQ-Dan)

1. Vær venlig at kryds af om beskrivelsen bedst eller passer, passer delvis eller passer godt i forhold til barnet. Hvis du kryds af alle spørgsmålene - oplys lige om du er i tvivl eller ikke synes, du kan give mening. Svaret gælder barnet uanset de væsentlige oplysninger eller dette skoleår.

Barnets navn: _____

Fødselsdato: _____

Dræg/Pige

	Passer ikke	Passer delvis	Passer godt
Er bleg/svovelfarvet og bledt/blev svovelfarvet	☐	☐	☐
Er rodløs, overaktive; har svært ved at holde sig i ro i længere tid	☐	☐	☐
Rylder ofte over bordplader, ender i maven eller brækket	☐	☐	☐
Chaler jerner med andre børn (slår, legem, spid og klap)	☐	☐	☐
Har ofte svært ved at holde sig i ro	☐	☐	☐
Er bleg af en sygdom, holder sig mest der sig selv	☐	☐	☐
Over for det samme brød der bliver sagt	☐	☐	☐
Bekymrer sig om mange ting eller tvivler ofte	☐	☐	☐
Forener sig hurtigt med andre børn	☐	☐	☐
Ikke så stille som de andre børn	☐	☐	☐
Har svært ved at holde læsler og fortælle i ro	☐	☐	☐
Så sig eller snakke med andre børn	☐	☐	☐
Er ofte bleg af det, når eller har det på guld	☐	☐	☐
Er generelt rodløs af andre børn	☐	☐	☐
Bliver nemt distraheret under det daglige arbejde	☐	☐	☐
Er meget eller klatrende i nye situationer, bliver nemt skubbet	☐	☐	☐
Er god med nye børn	☐	☐	☐
Lytter eller svarer ofte	☐	☐	☐
Bliver rodløs eller driller af andre børn	☐	☐	☐
Tilbyder ofte at hjælpe andre (fortælle, læse, male, male)	☐	☐	☐
Tænker sig om der kan være problemer	☐	☐	☐
Spiller din legetøj, i skolen eller andre steder	☐	☐	☐
Kommer bedst ud af det når voksne end med andre børn	☐	☐	☐
Er meget for mange ting, bliver nemt skubbet	☐	☐	☐
Er meget opmærksom (f.eks. i skole), er god til at behandle opmærksomheden	☐	☐	☐

Udskrift: _____

Forældre/ansvarlig/anden relation (navn) (valgfrit): _____

Dato: _____

Mange tak

Validerede instrumenter er ***standardiserede redskaber til dataindsamling*** fx ved spørgeskema, interview, fysiske tests eller observation.

Instrumenterne lever op til forskellige **kvalitetskrav** vedr. validitet, reliabilitet mv.

Instrumenterne er typisk udviklet til ***screening*** eller ***udredning*** med henblik på at iværksætte en indsats og/eller ***måling af outcomes***.

Et eksempel – WHO5

Trivselsindekset WHO-5

Sæt venligst, ved hvert af de 5 udsagn, et kryds i det felt der kommer tættest på, hvordan du har følt dig i de seneste to uger. Bemærk at et højere tal står for bedre trivsel.

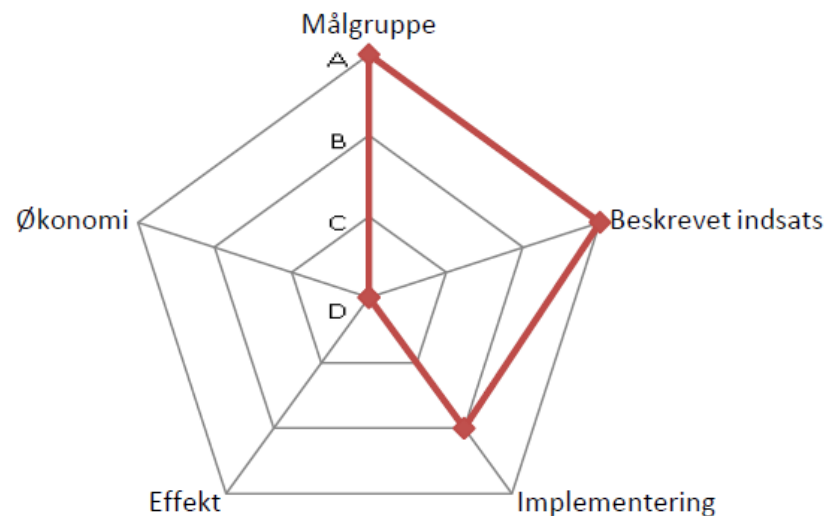
Eksempel: Hvis du har følt dig glad og i godt humør i lidt mere end halvdelen af tiden i de sidste to uger, så sæt krydset i feltet med 3-tallet i øverste højre hjørne.

I de sidste 2 uger ...	Hele tiden	Det meste af tiden	Lidt mere end halvdelen af tiden	Lidt mindre end halvdelen af tiden	Lidt af tiden	På intet tidspunkt
1 .. har jeg været glad og i godt humør	5	4	3	2	1	0
2 .. har jeg følt mig rolig og afslappet	5	4	3	2	1	0
3 .. har jeg følt mig aktiv og energisk	5	4	3	2	1	0
4 .. er jeg vågnet frisk og udhvilet	5	4	3	2	1	0
5 .. har min dagligdag været fyldt med ting der interesserer mig	5	4	3	2	1	0

Konteksten: Børne- og Socialministeriets metodeudviklingsarbejde

- 5 vidensdimensioner om metoder og indsatser
 - Målgruppe
 - Beskrevet indsats
 - Implementering
 - Effekt
 - Økonomi

VIDENSPORTALEN

Formål med udvælgelse af gennemgående validerede instrumenter

I **evalueringer** - som skal vurdere effekter af sociale behandlingsindsatser – benyttes **velegnede** og **gennemgående** validerede instrumenter.

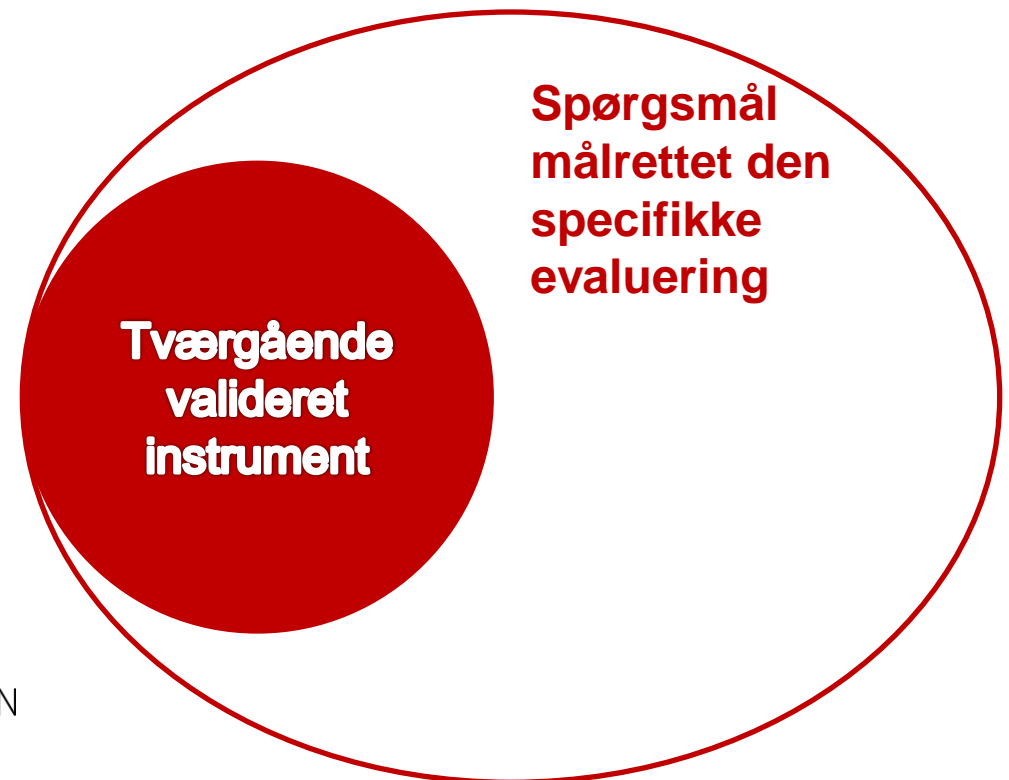
Formål:

- fremme sammenlignelighed af resultater på tværs af evalueringer om samme/lignende problemstilling for samme/lignende målgrupper mht. effekt og økonomi
- fremme god datakvalitet
- spare ressourcer til selv at opfinde instrumenter (som typisk vil få ringere kvalitet) – eller til at fremsøge instrumenter hver gang
- kapacitetsopbygning om validerede instrumenter
 - internt i Socialstyrelsen
 - hos vores leverandører af evalueringer

- Et ***begrænset antal*** af validerede instrumenter, der er velegnede til at bruge ***på tværs af evalueringer*** for samme målgruppe og med samme forventede outcome
 - ikke at finde så mange instrumenter som muligt....
- ***Progressionsmåling*** er det primære formål
 - ikke at finde instrumenter der er velegnede til screening eller udredning eller multiple formål....

Outcome-målinger i Socialstyrelsens evalueringer

- Tværgående instrumenter
- Specifikke instrumenter
- Supplere med registerdata og enkeltstående indikatorer

Outcome	Relativt brede outcomes (tværgående instrumenter)
Målgruppe	Relativt brede målgrupper (tværgående instrumenter)
Karakteristik af målemetoden	Relativt korte spørgeskemaer, gerne til selvudfyldelse. Enkelt gennemførlig observation er bedste valg på nogle områder.
Dansk oversættelse, danske normtal mv.	En god dansk oversættelse og danske normtal (hvis relevant) for at tage højde for kulturelle og kontekstuelle forskelle mellem Danmark og det land, hvor instrumentet er udviklet
Dansk anvendelse	At der er erfaringer med at anvende instrumentet i Danmark
Reliabilitet	At måleinstrumentet måler præcist og sikkert
Validitet	At måleinstrumentet belyser det, det skal
Responsivitet	At måleinstrumentet kan registrere forandringer (en forudsætning for at det kan bruges til effektmåling)
Administrerbarhed	Kort tidsforbrug til dataindsamling. Få eller ingen krav til dataindsamlers formelle kvalifikationer. Kort oplæringstid og gode manualer til instruktion.
Licensforhold og anvendelse	At instrumentet er gratis eller billigt at anvende.
Samlet vurdering	Der foretages en samlet vurdering pba. ovenstående. Ingen instrumenter opfylder alle krav.

Socialt udsatte børn og unge

Små børns trivsel	SEAM
Børns trivsel	SDQ
Forældrestress	Parental Stress Scale
Kriminalitetsrisiko	YLS – CMI

Socialt udsatte voksne

Socialt udsatte voksne, trivsel	WHO5
Voksne med misbrug	Europ-ASI

Mennesker med handicap

Mennesker med handicap, trivsel	WHO5
---------------------------------	------

Bruttoliste, generelle instrumenter

Udsatte børn og unge og børn og unge med handicap

Små børns udvikling	ASQ-3
Helhedsvurdering af barnets funktionsevne	PEDI eller PEDI-CAT
Livskvalitet	KIDSCREEN

Socialt udsatte voksne og voksne med handicap

Mental sundhed	SWEMWBS
Stress	Perceived Stress Scale
Selvværd	Rosenberg SelfEsteem Scale
Self-efficacy	General self-efficacy scale
Selvbestemmelse, deltagelse og autonomi	IPA-DK
Adfærd	Vineland II
Sociale relationer	CSRQ
Ensomhed	UCLA

Udsatte børn og unge og børn og unge med handicap

Spiseforstyrrelser

EDI-3

Sprogvurdering

Sprogvurdering til 3-årige, inden skolestart og i børnehaveklassen

Unge med Misbrug

UngMap

Socialt udsatte voksne og voksne med handicap

Recovery

Recovery Assessment Scale

PTSD

HTQ-IV Harvard Trauma Questionnaire

Voldsudsættelse/-udøvelse

CTS2 (i forskellige versioner)

ADL + fysisk funktion

Barthel 20 og Barthel 100

Listens anvendelse, herunder evaluators ansvar: "Følg eller forklar"

Nettolistens anbefalinger er mere bindende

- Nettoliste – skal anvendes
- Bruttoliste – anbefales

Evaluators ansvar:

- At de udpegede instrumenter anvendes
- Det skal være fagligt relevant og meningsfuldt: "Følg eller forklar"-princip
- Suppler gerne med andre optimale instrumenter i den konkrete evaluering
- Evaluators ansvar at søge relevant information om instrumenterne og anvende dem fagligt og etisk forsvarligt

Principperne lægges til grund i udbud, tilbudsbehandling og leverandørstyring

Validerede instrumenter

<https://socialstyrelsen.dk/tvaergaende-omrader/socialstyrelsens-viden/metodestrategi/ny-validerede-instrumenter>

Metodestrategi drejebog

<https://socialstyrelsen.dk/tvaergaende-omrader/socialstyrelsens-viden/metodestrategi>

Socialøkonomisk investeringsmodel (SØM)

<http://socialstyrelsen.dk/tvaergaende-omrader/socialstyrelsens-viden/socialokonomisk-investeringsmodel>